

Falu kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Magnus Nordahl
Tel. 023-830 00
E-post: magnus.nordahl@falun.se

Dnr SOC0190/22
Datum 2022-08-03

Socialdepartementet

Dnr: S2022/02585

Remissvar över Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Falu kommun ställer sig positiv till utredningens förslag om ett utvidgat utreseförbud för barn i sin helhet.

Vi vill särskilt betona vikten av att hålla utredningens rekommendation om att utgå ifrån socialtjänstens bedömningar kopplat till grunderna för vård enligt LVU. Det är av stor vikt att bestämmelserna kring ett eventuellt utvidgat utreseförbud går att tillämpa i praktiken på ett smidigt sätt för socialtjänsten. Grunderna för ett utreseförbud ska på ett naturligt sätt återspegla grunderna för socialtjänstens möjligheter att vidta tvångsåtgärder med stöd av LVU. Kan inte socialtjänsten styrka att rekvisiten enligt 2§ eller 3§ i LVU är uppfyllda bör det således även saknas grund för att ett barn ska beläggas med utreseförbud. På samma sätt som utredningen redogör för, är vår uppfattning att ett beslut om vård enligt LVU är mer ingripande än ett utreseförbud som sådant. Ett utvidgat utreseförbud blir således ett redskap för socialtjänsten att vidta för att förhindra att nödvändig vård enligt LVU ska kunna undvikas.

Vår uppfattning är även att det finns ytterst begränsade möjligheter för socialtjänsten att idag verka för att få hem barn som har förts ut ur landet för att undgå vård enligt LVU. Även om 1996 års Haagkonvention syftar till att underlätta samarbetet mellan anslutna länder i ett sådant avseende, är det inte alltid möjligt för socialtjänsten i Sverige att med stöd av 1996 års Haagkonvention säkerställa att barnen förs tillbaka till Sverige för att få nödvändig vård. Det är även fortsatt många länder som inte är anslutna till 1996 års Haagkonvention vilket innebär att socialtjänstens möjligheter att agera när ett barn har förts till ett sådant land är mer eller mindre obefintliga, alternativt väldigt komplexa och utdragna. Lösningen för ett stärkt barnrättsperspektiv bör således vara att stärka socialtjänstens roll i att vidta åtgärder för att förhindra att barn förs ut ur landet, när socialtjänstens bedömning är att det finns grunder för tvång enligt LVU.

Remissvar över Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till remissvar, daterat 2022-08-03, utgör socialnämndens remissvar angående *Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)*.

Sammanfattning

Falu kommun har utsetts till remissinstans för *Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)*. Socialnämnden har av Kommunstyrelsen fått ansvar för att ev. lämna ett remissvar till Socialdepartementet.

Regeringen tillsatte i mars 2021 en utredning för se över behovet av ett utvidgat utreseförbud för barn och hur ett sådant utvidgat tillämpningsområde bör se ut samt hur ett utreseförbud kan upprätthållas effektivt. I september 2021 utvidgades uppdraget till att även innefatta att utreda om straffansvaret för egenmäktighet med barn bör utvidgas till att omfatta fall där beslut om omedelbart omhändertagande eller vård enligt LVU har meddelats men inte verkställts.

Utredningens förslag är att införa ett utvidgat utreseförbud och att även stärka lagstiftningen för att öka möjligheten att tillämpningsområdet kan upprätthållas effektivt. Förslaget innefattar förändringar i följande lagar/förordningar:

- Brottsbalken (1962:700)
- Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- Efterlysningskungörelsen (1969:293)
- Utlänningsförordningen (2006:97)
- Förordningen (2021:1188) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem.

För socialnämndens del innebär förslaget främst att nämndens möjlighet att fatta beslut om utreseförbud utvidgas till att gälla samtliga ärenden där nämnden har beslutat om omedelbart omhändertaganden eller där vård enligt LVU har fastställts. Vidare innehåller förslaget ett antal förändringar för att öka möjligheten att beslut om utreseförbud kan omsättas i praktiken,

dvs. att andra aktörer för bättre möjlighet att begränsa att personer som har ett utreseförbud förhindras från att lämna landet.

Förvaltningen bedömning är att utredningsförslaget ger socialnämnden ökade befogenheter att motverka att barn förs utomlands för att undgå nödvändig vård från socialnämnden.

Bilagor

- Remissvar över Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)
Daterat 2022-08-03
- Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Beslutet ska skickas till

Socialdepartementet

Slutligt beslutsorgan

Socialnämnden

Johan Svedmark
Förvaltningschef

Magnus Nordahl
Sektionschef

§ 158   Remissvar över Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9) (SOC0190/22)**Beslut**

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till remissvar, daterat 3 augusti 2022, utgör socialnämndens remissvar angående Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9).

Sammanfattning

Falu kommun har utsetts till remissinstans för Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9). Socialnämnden har av kommunstyrelsen fått ansvar för att ev. lämna ett remissvar till Socialdepartementet.

Regeringen tillsatte i mars 2021 en utredning för se över behovet av ett utvidgat utreseförbud för barn och hur ett sådant utvidgat tillämpningsområde bör se ut samt hur ett utreseförbud kan upprätthållas effektivt. I september 2021 utvidgades uppdraget till att även innefatta att utreda om straffansvaret för egenmäktighet med barn bör utvidgas till att omfatta fall där beslut om omedelbart omhändertagande eller vård enligt LVU har meddelats men inte verkställts.

Utredningens förslag är att införa ett utvidgat utreseförbud och att även stärka lagstiftningen för att öka möjligheten att tillämpningsområdet kan upprätthållas effektivt.

För socialnämndens del innebär förslaget främst att nämndens möjlighet att fatta beslut om utreseförbud utvidgas till att gälla samtliga ärenden där nämnden har beslutat om omedelbart omhändertaganden eller där vård enligt LVU har fastställts. Vidare innehåller förslaget ett antal förändringar för att öka möjligheten att beslut om utreseförbud kan omsättas i praktiken, dvs. att andra aktörer för bättre möjlighet att begränsa att personer som har ett utreseförbud förhindras från att lämna landet.

Socialnämndens bedömning är att utredningsförslaget ger socialnämnden ökade befogenheter att motverka att barn förs utomlands för att undgå nödvändig vård från socialnämnden.

Beslutet är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-08-01

Barn- och utbildningsförvaltningens remissvar 2022-08-03

Kommunstyrelseförvaltningens remiss för handläggning och beslut 2022-06-07

Regeringskansliets remiss 2022-05-23 Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Skickas till

Socialdepartementet